DOM

JavaScript - PHP

Šta je DOM

- Document Object Model
- XML dokument pretvoren u objektni model
- Aktivira se nakon parsiranja strane
- U JavaScriptu, kompletna struktura sadržana je u objektu document

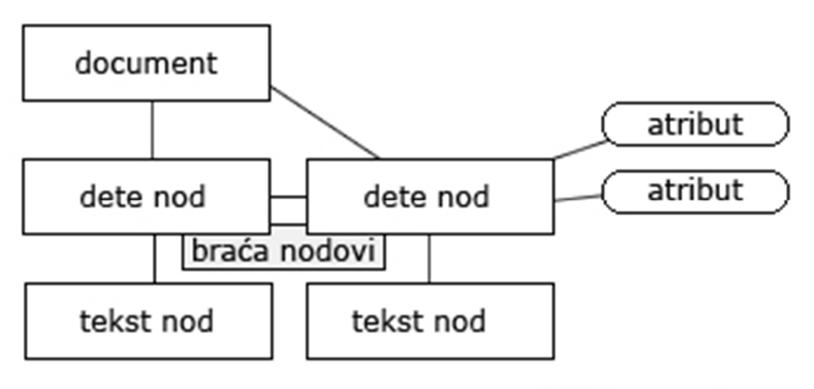
 http://www.w3schools.com/jsref/dom_obj _document.asp

Struktura DOM-a

- Sadrži nodove, podnodove (decu nodove) i atribute.
- Svaki nod sadrži atribute
- Neki nodovi mogu imati registrovane događaje

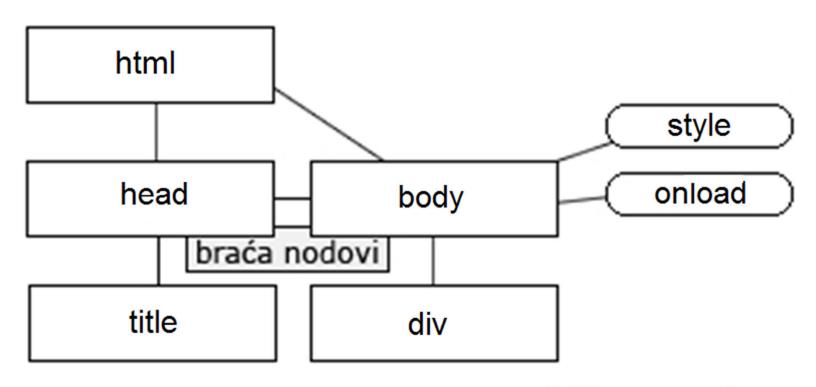

Struktura DOM-a

lTAcademy

Struktura DOM-a

lTAcademy

Rukovanje DOM-om

- DOM metode
- Navigacija u DOM-u
- Manipulacija DOM-om

DOM metode

- DOM metode su komande (metode) kojima možemo vršiti manipulaciju nad različitim članovima DOM objekta.
  - createElement('element_name')
  - createTextNode('text content')
  - appendChild(element)

• ...

ITAcademy

Navigacija po dokumentu

 Pretraga po id-u document.getElementById("postnavigation");

- Metod getElementById koristimo kada hoćemo da pronađemo element čiji id znamo.
- Id koji tražimo mora biti unikatan za tu stranu

Pretraga po id-u

Recimo da imamo dokument sa četiri div elementa

<div id="first" style="width:100px; height:100px; background-color:red;">Hello</div>
<div id="second" style="width:100px; height:100px; background-color:yellow;">From</div>
<div id="third" style="width:100px; height:100px; background-color:green;">My</div>
<div id="forth" style="width:100px; height:100px; background-color:blue;">Page</div></div>

- Bilo koji od elemenata možemo identifikovati metodom getElementByld
- Recimo zatim da hoćemo da identifikujemo zeleni element i smestimo ga u promenljivu g. Napisaćemo:
   var g = document.getElementById('third');
- Kada je element jednom identifikovan i smešten u neku promenljivu, možemo manipulisati njime kroz tu promenljivu

```
var g = document.getElementById('third');
g.innerHTML = "I am green!";
```

From

Μv

Dag

Pretraga po id-u

 Kada radimo sa elementima na strani, veoma je važno da se navigacija vrši nakon iscrtavanja elemenata, a ne pre toga:

```
<div id="first" style="width:100px; height:100px; background-color:red;">Hello</div>
<div id="second" style="width:100px; height:100px; background-color:yellow;">From</div>
<div id="third" style="width:100px; height:100px; background-color:green;">My</div>
<div id="forth" style="width:100px; height:100px; background-color:blue;">Page</div>
<div id="forth" style="width:100px; height:100px; background-color:blue;">Page</div>
</script>
var g = document.getElementById('third');
g.innerHTML = "I am green!";
</script>
```

Ispravno je i funkcionisaće

```
var g = document.getElementById('third');
g.innerHTML = "I am green!";
</script>
<div id="first" style="width:100px; height:100px; background-color:red;">Hello</div>
<div id="second" style="width:100px; height:100px; background-color:yellow;">From</div>
<div id="third" style="width:100px; height:100px; background-color:green;">My</div>
<div id="forth" style="width:100px; height:100px; background-color:blue;">Page</div></div id="forth" style="width:100px; height:100px; background-color:blue;">Page</div></div</tr>
```

Neispravno je i nikada neće funkcionisati

Navigacija po dokumentu

 Pretraga po nazivu tag-a document.getElementsByTagName("div");

Ne zaboravite slovo s

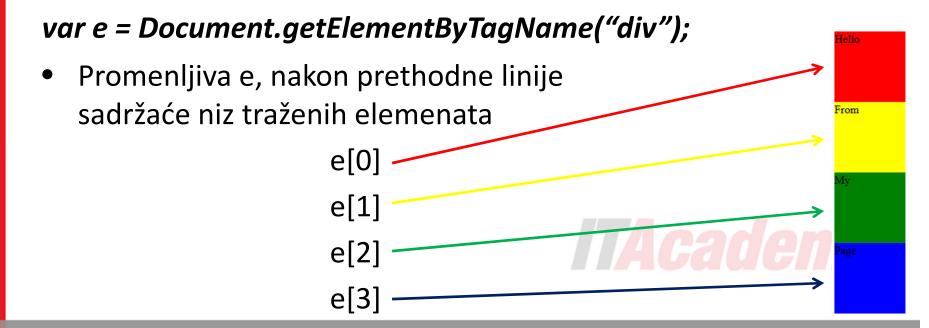
- Pretražujemo element po nazivu taga (div,head,body...)
- Ova pretraga ima smisla kada nemamo neke druge identifikatore (na primer id), ili kada hoćemo da preuzmemo više elemenata odjednom
- Za razliku od pretrage po id-u, ovaj metod vraća niz elemenata (čak i ako pronađe samo jedan)

Pretraga po nazivu tag-a

 Pretpostavimo da u prethodnom primeru nemamo id atribute na elementima:

```
<div style="width:100px; height:100px; background-color:red;">Hello</div>
<div style="width:100px; height:100px; background-color:yellow;">From</div>
<div style="width:100px; height:100px; background-color:green;">My</div>
<div style="width:100px; height:100px; background-color:blue;">Page</div></div>
```

 Da bi došli do nekog od elemenata, morali bi prvi preuzeti sve elemente istog naziva, a zatim identifikovati onaj koji želimo

Pretraga po nazivu tag-a

 Nakon primera iz prethodnog slajda, treći (zeleni) element je dostupan u promenljivoj: e[2], pa njegov sadržaj možemo promeniti na sledeći način:

```
var e = document.getElementsByTagName('div');
e[2].innerHTML = "I am green";
```


Pretraga po nazivu tag-a

 Nakon primera iz prethodnog slajda, treći (zeleni) element je dostupan u promenljivoj: e[2], pa njegov sadržaj možemo promeniti na sledeći način:

var e = document.getElementsByTagName('div');
e[2].innerHTML = "I am green";
From

Navigacija po dokumentu

- Pretraga po vrednosti name atributa document.getElementsByName("author");
- Pretraga po vrednosti atributa class document.getElementsByClassName("myclass");

 Za razliku od metode getElementById, metode getElements... je moguće izvršiti i nad samim elementom, a ne samo na dokumentu

Navigacija po dokumentu

Kretanje kroz nodove

- Roditeljski element obj.parentNode;
- Deca elementi obj.childNodes
- Prvo dete element obj.firstChild
- Braća elementi obj.nextSibling obj.previousSibling

http://pastie.org/pastes/8653019/text

Zadatak

Strana ima sledeći sadržaj:

```
<script>
var language = 'en us';
var locales = {
   'en_us':{
          hello:"Hello",
          welcome:"Welcome to our page",
          how are you:"How are you today?"
   },
    'sr rs':{
          hello:"Dobar dan",
          welcome: "Dobro došli na našu stranu",
          how are you:"Kako ste danas?"
</script> <div style="font-size:2em; font-weight:bold;">hello</div>
<div style="font-size:1.5em; font-weight:bold;">welcome</div>
<div>how_are_you</div>
```

Zadatak

- Potrebno je kreirati JavaScript program koji će na osnovu sadržaja div elemenata, na njegovo mesto postavljati odgovarajuću lokalizovanu frazu iz liste fraza reprezentovane pomoću objekta locales.
- Kombinacija fraza preuzima se na osnovu parametra language, koji se nalazi u vrhu strane

Podsetimo se...

- Svojstvo objekta možemo dobiti pomoću tačke ili uglastih zagrada:
  - locales['en_us'] i locales.en_us daju isti rezultat
- Sve elemente određenog naziva, možemo dobiti pomoću metode getElementsByTagName
- Sadržaj elementa menjamo ili preuzimamo svojstvom innerHTML

ITA cademy

http://pastie.org/pastes/8653049/text

Rešenje

```
□<script>
 var language = 'en us';
'en us':{
         hello: "Hello",
         welcome: "Welcome to our page",
         how are you: "How are you today?"
     'sr rs':{
         hello: "Dobar dan",
         welcome: "Dobro došli na našu stranu",
         how are you: "Kako ste danas?"
 </script>
 <div style="font-size:2em; font-weight:bold;">hello</div>
 <div style="font-size:1.5em; font-weight:bold;">welcome</div>
 <div>how are you</div>
⊟<script>
 var all elements = document.getElementsByTagName('div');
for(var i=0;i<all elements.length;i++) {
     all elements[i].innerHTML = locales[language][all elements[i].innerHTML];
 </script>
```

Dodatak

- U rešenju smo dobavili rečnik za traženu lokalizaciju, ali je problem što smo samu lokalizaciju unosili ručno (hard kodirali)
- Bolje bi bilo kada bi lokalizaciju mogli da dobavimo dinamički, na primer, iz url stringa
- U JavaScript-u možemo lako dobaviti parametre iz url stringa, sledećim svojstvom:

document.location.search

 Ali šta dalje ukoliko želimo da se lokalizacija preuzima iz url parametra loc

Dodatak - pomoć

- U JavaScript-u lako možemo preseći neki string po nekom karakteru i pretvoriti ga u niz
- Na primer, ako imamo string: "hello world" i hoćemo da ga pretvorimo u niz od dve reči (presečen po oznaci space), možemo napisati:

```
"hello world".split("');
```

• Ili

```
var w = "hello world";
var w_array = w.split(' ');
```

 U JavaScript-u možemo lako eliminisati ili zameniti neki deo stringa nekim drugim. Na primer, ako hoćemo da izbacimo oznaku ? Iz stringa, možemo napisati:

```
var s = "hello ? World";
var s1 = s.replace("?","");
```


Dodatak - rešenje

```
var q = document.location.search;
var q = q.replace("?","");
var lang = q.split("=")[1];
var language = lang;

var locales = {
...
```

ITA cademy

Kreiranje objekta u document-u

- Kreiranje objekta (elementa)
   var dv = document.createElement("div");
- Dodavanje (objekta) elementa dokumentu document.body.appendChild(dv);
- Brisanje elementa
   document.body.removeChild(document.get
   ElementById("abc"));

Zadatak

Aplikacija sadrži sledeći kod:

```
<body></body>
<script>
var persons = [
      id: 1,
      name: "PADME AMIDALA",
Ostatak koda preuzeti sa:
  http://pastie.org/pastes/8653294/text
```

(original: http://starwars.com/explore/encyclopedia/)

Zadatak

 Postojeći JavaScript kod treba izmeniti tako da sadržaj strane bude sledeći (bez upotrebe html koda u bilo kom delu programa)

#	name	description	image
1	PADME AMIDALA	An idealist during a time of corruption and war in the Republic, Padmé Amidala was determined to fix what wrongs she could in the Senate, where she represented her idyllic home planet of Naboo. Despite her busy career, Padmé found time for a secret, forbidden marriage with Anakin Skywalker, the Jedi hero of the Clone Wars. Though not a soldier, Padmé nonetheless found herself often in the thick of danger as she courageously defended her deepest held beliefs.	
	BOBA FETT	A faceless enforcer, Boba Fett's distinctive, customized Mandalorian armor strikes fear in the hearts of fugitives. He is a legendary bounty hunter, accepting warrants from both the Empire and the criminal underworld. He is all business, laconic, and deadly. Fett has carefully guarded his past, cultivating a curtain of mystery around his origins. He is in truth a clone, an exact genetic replica of his highly skilled "father," Jango Fett. From Jango, Boba learned valuable survival and martial skills, and even as a child he was proficient with a blaster or laser cannon. With Jango's death at the hand of Jedi Knight Mace Windu, Boba would forever harbor a deep hatred for the Jedi and their allies.	
	DARTH	Darth Maul began life as one of the Nightbrothers on Dathomir. Darth Sidious brutally trained his apprentice to be a weapon of the Sith as well as a scheming mastermind. A relentless and acrobatic warrior with an extremely dangerous double ended lightsaber. Mayl longed for revenge	

Rešenje

```
var table = document.createElement('table');
table.border = 1;
table.width = 800;
    var head row = document.createElement('tr');
        var id column = document.createElement('td');
            id column.innerHTML="#";
        var name_column = document.createElement('td');
            name column.innerHTML="name";
        var description column = document.createElement('td');
            description column.innerHTML="description";
        var image column = document.createElement('td');
            image column.innerHTML="image";
    head row.appendChild(id column);
    head row.appendChild(name column);
    head row.appendChild(description column);
    head row.appendChild(image column);
table.appendChild(head row);
                                               http://pastie.org/pastes/8653343/text
document.body.appendChild(table);
for(var i=0;i<persons.length;i++) {
    var current person = persons[i];
    var table row = document.createElement('tr');
        var id column = document.createElement('td');
            id column.innerHTML=current person.id;
        var name column = document.createElement('td');
            name column.innerHTML=current person.name;
        var description column = document.createElement('td');
            description column.innerHTML=current person.description;
        var image column = document.createElement('td');
            var imgcol = document.createElement('img');
            imgcol.height = 200;
            imgcol.src = current person.image;
            image column.appendChild(imgcol);
    table row.appendChild(id column);
    table_row.appendChild(name_column);
    table row.appendChild(description column);
    table row.appendChild(image column);
    table.appendChild(table row);
```

Komentarisati loše strane ovog rešenja

Zadatak

- Od postojećih slika (iz prehtodnog primera), napraviti jednostavan slide show.
- Inicijalni podaci:
- var images =
   ["http://starwars.com/img/explore/encyclopedia/characters/padmeamidala_detail.png","http://starwars.com/img/explore/encyclopedia/characters/bobafett_detail.png","http://starwars.com/img/explore/encyclopedia/characters/darthmaul_detail_c.png","http://starwars.com/img/explore/encyclopedia/characters/yoda_detail.png"];

ITA cademy

Rešenje

. .

```
var image = document.createElement("img");
document.body.appendChild(image);
var current_image = 0;
setInterval("image.src=images[current_image e++]; if(current_image>=images.length)
current_image=0;",3000);
```

. . .

Pokušajte da optimizujete program tako da svi podaci aplikacije budu izolovani od globalnog konteksta (da budu unutar zasebnog objekta)

Stilizacija objekata u DOM-u

- Svi stilski atributi se nalaze u svojstvu style
- Koristi se ista notacija kao I u CSS-u, osim što se ne koristi oznaka - već camel case notacija

```
domObjekat.style.position="absolute";
domObjekat.style.top="100px";
domObjekat.style.left="100px";
domObjekat.style.backgroundColor="black";
domObjekat.style.zIndex=500;
domObjekat.style.width="100px";
domObjekat.style.height="100px";
```

Takođe može i:

```
domObjekat.style.cssText="width:100px;height:200px; ...";
```

HTML Događaji

http://www.w3schools.com/tags/ref_eventattributes.asp

- Svi ili gotovo svi elementi u HTML-u u stanju su da reaguju na neke događaje. Ovi događaji su najčešće vezani za korisnički interfejs i tiču se miša ili tastature, ali takođe i nekih elementarnih pojava na strani (skrolovanja, napuštanja kontrole i slično)
- Događaje možemo "uhvatiti" kombinacijom atributa nad elementom čiji nas događaji interesuju i koda koji će taj događaj obraditi.

HTML Događaji

 Kod koji se aktivira kao rezultat aktivacije nekog događaja, naziva se rukovalac događajem.

click me

3. Aktivira se rukovalac događajem

1. Korisnik aktivira mouse click iznad elementa

Element ima pridružen rukovalac događajem

HTML Događaji

- Rukovaoci događajem mogu biti definisani deklarativno, unutar html taga, pomoću html atributa.
- U tom slučaju, html atribut sadrži JavaScript kod koji će biti aktiviran prilikom aktivacije događaja
- Događaj sa prethodnog slajda mogao bi biti realizovan na sledeći način

Rukovalac događajem onclick

Koje sve događaje možemo uhvatiti

- Postoji mnoštvo događaja koje možemo uhvatiti, ali njihov tačan broj se ne može odrediti, jer ne postoje svi događaji na svim browserima.
- Ipak, većina standardnih događaja postoji u svim browserima, i obrađuje se na isti ili veoma sličan način
- Najčešće obrađivani događaji su:
  - Događaji miša (onclick, onmouseover, onmousedown, onmouseup, onmouseenter)
  - Događaji tastature (onkeyup, onkeydown, onkeypress)
  - Događaji dokumenta i prozora (onload, onunload, onresize)
  - Događaji kontrola (onblur, onfocus, onchange)

http://www.quirksmode.org/dom/events/index.html

Primer

- Potrebno je kreirati dva div elementa
- Prilikom klika mišem na jedan div element,
   njegov sadržaj se kopira u drugi div element

Primer

- Potrebno je kreirati dva div elementa
- Prilikom klika mišem na jedan div element,
   njegov sadržaj se kopira u drugi div element
- Rešenje:

 Pokušajte da modifikujete primer tako da prelaskom mišem preko ciljnog elementa obriše njegov sadržaj

Programabilna dodela slušača događaja

- Osim pomoću html tagova, slušače događaja je moguće pridružiti nekom dom elementu i programabilno.
- Tada svojstvu kojim je predstavljen događaj pridružujemo odgovarajuću funkciju

```
var dv = document.createElement("div");
dv.innerHTML = "click me";
dv.onclick = function() { alert('you clicked me!'); };
document.body.appendChild(dv);
```

Programabilna dodela slušača događaja

 Osim direktnog pridruživanja pomoću atributa, rukovaoca događajem je moguće pridružiti elementu i pomoću metode addEventListener

```
var dv = document.createElement("div");
dv.innerHTML = "click me";
dv.addEventListener("click",function(){ alert('you clicked me!'); });
dv.addEventListener("click",function(){ alert('indeed!'); });
document.body.appendChild(dv);
```

Argumenti događaja

- Prilikom aktivacije, događaji rukovaocu prosleđuju i određene informacije kroz parametar funkcije
- Ove informacije su karakteristične za događaj i obično sadrže baš informacije koje su nam potrebne a vezane su za događaj
- Na primer, ako je u pitanju događaj aktivacije miša, dobićemo koordinate na kojima se događaj aktivirao i taster koji je pritisnut

Argumenti događaja

```
var dv = document.createElement("div");
dv.innerHTML = "click me";
dv.onclick = function(event){
        console.debug(event);
};
document.body.appendChild(dv);
```


Primer

Treba kreirati program koji će omogućiti korisniku da crta po div tagu pomoću događaja mousedown i mouseup

http://pastie.org/pastes/8674673/text

```
var dv = document.createElement("div");
dv.style.cssText = "width:500px; height:500px; border:1px solid
   #d1d1d1;";
var mousedown = false;
dv.onmousedown = function(){ mousedown = true; };
dv.onmouseup = function() { mousedown = false; };
dv.onmousemove = function(event) {
   if(!mousedown) return;
        var pt = document.createElement("div"); pt.style.cssText =
   "position:absolute;background-color:red;width:5px;height:5px;";
pt.style.left = event.clientX+"px";
pt.style.top = event.clientY+"px";
dv.appendChild(pt);
document.body.appendChild(dv);
```

- Treba napraviti sistem koji će vršiti validaciju tekst kontrole, tako da u nju mogu da budu uneti samo brojevi
- Ukoliko korisnik u nju unese bilo šta što nije broj, kontrola automatski dobija crveni okvir


```
<body>
<input type="text" onkeyup="checkControl(this)"</pre>
   placeholder="Enter number" />
</body>
<script>
function checkControl(control){
       control.style.border=(isNaN(control.value))?"1px solid
  red":"";
</script>
```

- Napraviti funkciju \$
- Ova funkcija prihvata jedan parametar (id elementa), a kao rezultat vraća element sa prosleđenim id-om
- Izmeniti strukturu elementa uz pomoć napravljene funkcije i innerHTML svojstva


```
<script>
var $ = function(o)
  return document.getElementById(o);
</script>
<div id="myId"></div>
```

lTAcademy

- Kreirati aplikaciju koja sadrži jedan div tag.
- Kada korisnik aktivira levi taster miša nad tagom, otvaraju se dva boksa za unos a i b promenljive
- Kada korisnik unese obe promenljive, div tagu se pridružuje div tag koji sadrži rezultat sabiranja dva uneta broja (promenljive)

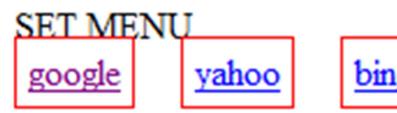
ADD

| Cancel | ADD | AD

```
<script>
function addNode(o)
    {
        var d = document.createElement("div");
        d.innerHTML=(parseInt(prompt("a"))+parseInt(prompt("b")));
        o.appendChild(d);
    }
    </script>
    <div onclick="addNode(this)" style="cursor:pointer;">
ADD
    </div>
```


- Potrebno je kreirati arr objekat (asocijativni niz)
- Potrebno je kreirati div tag koji sadrži tekst
   SET MENU
- Kada se nad ovim tagom aktivira levi taster miša izgrađuje se meni na osnovu podataka iz niza


```
<script>
var arr =
   {"google":"http://www.google.com","yahoo":"http://www.yahoo.com","bing":
   "http://www.bing.com"};
function createMenu(o)
         var c = document.getElementById(o);
         for(var i in arr)
                            var a = document.createElement("a");
                            a.innerHTML=i;
                            a.href=arr[i];
                            a.style.marginRight="20px";
                            a.style.border="1px solid red";
                            a.style.padding="5px";
                            c.appendChild(a);
</script>
<div onclick="createMenu('menuCont')" style="cursor:pointer;">SET MENU</div>
<div id="menuCont"></div>
```

- Kreirati niz koji sadrži listu slika (slike se nalaze u istom folderu gde i strana
- Kreirati funkciju switchImage koja na osnovu niza emituje slike u intervalu od nekoliko sekundi
- Kada se završi emitovanje slika, potrebno je započeti ciklus od početka


```
<script>
var arr =
    ["Chrysanthemum.jpg","Desert.jpg","Hydrangeas.jpg","Jellyfish.jpg","Koala.jpg","Lighthouse.jpg","Pen
    guins.jpg","Tulips.jpg"];
var allImages = arr.length;
var actImage=0;
function switchImage()
            var img = document.getElementById("imgPh");
            img.src=arr[actImage];
            if(actImage<allImages-1)
                        actImage++;
            else
                        actImage=0;
            setTimeout("switchImage()",1000);
</script>
<div id="menuCont">
    <img id="imgPh" src=""/>
</div>
```

 Kreirati program koji će pretražiti kompletnu stranu i ako unutar nekog od tagova pronađe odgovarajući string, obojiće taj tag u specifičnu boju

• Pomoć:

- Metodom indexOf može se proveriti postojanje određenog stringa unutar drugog stringa:
- indexOf("somestring")

ITA cademy

• Kreirati Padajući meni

Google Yahoo Bing

Bing 1

Bing 2

Bing 3

HTML kod

```
<body>
id="stavka">
 <a href="#">Google</a>
   ul>
    <a href="#">Google 1</a>
    <a href="#">Google 2</a>
    <a href="#">Google 3</a>
   id="stavka">
   <a href="#">Yahoo</a>
   ul>
    <a href="#">Yahoo 1</a>
    <a href="#">Yahoo 2</a>
    <a href="#">Yahoo 3</a>
   id="stavka">
 <a href="#">Bing</a>
 <a href="#">Bing 1</a>
    <a href="#">Bing 2</a>
    <a href="#">Bing 3</a>
 </body>
```


CSS

```
<style>
#meni{
  padding: 0px;
ul {
list-style-type: none;
#meni li {
  margin-right: 6px;
  float: left;
#meni li ul
  padding: 0px;
  background-color: #d3d3d3;
#meni li ul li
  padding: 4px;
  background-color: #d3d3d3;
  clear: both;
</style>
```


JavaScript

```
var meni = document.getElementById("meni");
var sveStavke = meni.getElementsByTagName("li");
for(var i=0;i<sveStavke.length;i++)</pre>
    if(sveStavke[i].id=="stavka") {
      var podstavke = sveStavke[i].getElementsByTagName("ul")[0];
      podstavke.style.display = 'none';
      sveStavke[i].onmouseout = function(){
      var podstavke = this.getElementsByTagName("ul")[0];
           podstavke.style.display = 'none';
      sveStavke[i].onmouseover = function() {
           var podstavke = this.getElementsByTagName("ul")[0];
            podstavke.style.display = ";
            podstavke.onmouseout = function() {
              this.style.display = 'none';
```